

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/20/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120257020
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 05. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubomír Šabla
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2022:6120257020.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ľubomíra Šablu a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Dušana Ďuriana ako členov senátu, v spore žalobcu: Železničná spoločnosť Slovensko, a. s., so sídlom Rožňavská 1, 832 72 Bratislava, IČO: 35 914 939, proti žalovanému: obec Divín, Obecný úrad so sídlom Námestie mieru 654/3, 985 52 Divín, IČO: 00 316 041, právne zastúpenému JUDr. Jozefom Mochňackým, advokátom, Advokátska kancelária so sídlom T. G. Masaryka 14/A, 984 01 Lučenec, za účasti intervenienta na strane žalovaného: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, v konaní o zaplatenie 942,65 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Lučenec č. k. 21C/18/2020 - 164 zo dňa 17. decembra 2021 ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

I. Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žalovaný **j e p o v i n n ý** nahradiť žalobcovi trovy odvolacieho konania v rozsahu 100 % do troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 942,65 Eur titulom náhrady škody spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 942 Eur od 26.10.2019 do zaplatenia, všetko v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 100% v lehote troch dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o určení výšky náhrady trov konania žalobcu (II. výrok).

2. Z nesporných skutkových tvrdení žalobcu a vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil nasledovný skutkový stav:

3. Dňa 31.03.2018 o 18:20 hod. došlo ku škodovej (ostatnej) udalosti - zrážke vlaku OS XXXX E. s predmetom v priechodnom priereze - konármi stromu (hrabu o priemere 0,5 m a dĺžke 20 m rastúceho 18,5 m od osi koľaje na svahu zemného zárezu, po ľavej strane v smere žkm, na pozemku mimo obvodu ŽSR, a to parcele EKN č. XXX/X - ovocné sady, ktorého vlastníkom podľa výpisu z listu vlastníctva č. XXX, vedeného pre katastrálne územie X., je žalovaný). Ku škodovej udalosti došlo na trati J. - O., v úseku medzi O.. B. - E. Y. v kilometri 174,750, keď strom vyvrátilo šikmo ku trati aj s koreňovým systémom, na trať náhle spadol asi 100 m pred vlakom, ktorý na jeho konáre nabehol, čím došlo k ohnaniu uchytenia jeho pluhu - stojna. Celá nehoda bola vyšetrená a uzatvorená správou vypracovanou príslušným orgánom na to určeným - Železnicami Slovenskej republiky Bratislava, Generálne riaditeľstvo, odbor bezpečnosti a inšpekcie, Klemensova 8, 813 61 Bratislava číslo 42/2018/TOZV zo dňa 12.06.2018.

4. Medzi stranami sporu nesporná výška škody bola ustálená na základe faktúry č. XXXXXXXXX vystavenej dodávateľom E. T. a M. E., a. s., W. cesta XXX/XX, E. XXX XX dňa 23.09.2019 so splatnosťou dňa 22.11.2019 pre odberateľa - žalobcu, za vykonanie pozáručného servisu a opravy v hodnote 942,65 Eur bez DPH, 1.131,18 Eur s DPH. Žalobca si dokladom č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 11.10.2019 uplatnil voči žalovanému náhradu škody vo výške 942,65 Eur so splatnosťou dňa 25.10.2019.

5. Spornou medzi stranami zostala v konaní právna otázka zodpovedného subjektu za škodu (otázka pasívnej vecnej legitímácie žalovaného v spore). Žalobca považoval za zodpovedný subjekt žalovaného ako vlastníka pozemku, na ktorom rástol strom. Žalovaný svoju zodpovednosť popieral tvrdiac, že v čase škodovej udalosti bol užívateľom, resp. správcom pozemku (konkrétne od roku 1992 do 31.12.2018) intervenient na strane žalovaného, odštepny závod N., o čom predložil potvrdenie intervenienta. Intervenient bol oprávnený v súlade s právnym poriadkom SR uvedenú parcelu užívať, brať z nej úžitky, ako aj plniť všetky práva a povinnosti spojené s vykonávaním správy uvedenej parcely, vrátane plnenia povinnosti užívateľa nehnuteľnosti vyplývajúcej mu z ustanovenia § 6 ods. 2 zákona o dráhach. Žalovanému nebol pozemok odovzdaný do držby a užívania, nemohol do užívacích práv Lesov SR, š.p. zasahovať. Túto skutočnosť žalovaný opakovane oznámil žalobcovi, a to listom zo dňa 10.07.2018 a zo dňa 24.10.2019 s tým, že ho výslovne upozornil na skutočnosť, že s nárokom na náhradu škody sa má obrátiť na Lesy SR, š.p. Žalovaný považoval za rozporné s dobrými mravmi, aby na jednej strane mal na základe zákona o dráhach povinnosti ako vlastníka, na druhej strane je vylúčený z vykonávania zásahov na nehnuteľnosti vo svojom vlastníctve.

6. Žalobca uvedené oznámenia žalovaného neakceptoval s tým, že žiadny správca k parcele S. č. XXX/ X nie je na príslušnom liste vlastníctva uvedený. Navyše podľa LV sa jedná o ovocný sad, nie lesný pozemok. Podporne v konaní tvrdil, že ak by aj intervenient bol správcom, resp. užívateľom pozemku, jeho zodpovednosť za škodu spolu so žalovaným ako vlastníkom pozemku je solidárna, preto je na výbere žalobcu, voči ktorému z nich (prípadne voči oboj) si v zmysle § 511 Občianskeho zákonníka uplatní právo na náhradu škody.

7. Žalovaný v konaní tvrdil, že napriek označeniu druhu pozemku na LV ako ovocný sad v skutočnosti o ovocný sad nešlo. Zmenu charakteru pozemku nebol oprávnený riešiť.

8. Intervenient na strane žalovaného v konaní potvrdil, že bol správcom predmetného pozemku, kde došlo k škodovej udalosti. Pri odôvodňovaní jeho právneho záujmu na výsledku konania však uviedol, že medzi ním a žalovaným existoval zákonný nájomný vzťah (č. I. 114 spisu). Podľa žalovaného sa mal písomne zaviazat' k náhrade žalovanej sumy v prípade plného úspechu žalobcu, intervenient však v konaní spochybňoval právo žalobcu na náhradu škody argumentujúc tým, že intervenient ako správca pravidelne kontroluje ochranné pásmo železníc, niekedy aj za súčinnosti zamestnancov žalobcu. Pár mesiacov pred vznikom škodovej udalosti zamestnanec lesnej správy X. kontaktoval zamestnanca železníc ohľadne potreby nutnosti zásahu v ochrannom pásme, kedy samotný zamestnanec železníc skonštatoval, že to nebude potrebné, keďže v krátkom časovom úseku sa začne s výstavbou diaľnice R1, na základe čoho dôjde k výrubu stromov v ochrannom pásme. Zdravotný stav stromov bol z ich strany kontrolovaný. Strom, ktorý spôsobil škodovú udalosť bol vyvrátený s koreňovými nábehmi, t.j. vplyvom nepriaznivých poveternostných podmienok, teda nie z dôvodu zlého zdravotného stavu samotného stromu, na základe čoho sa nedalo predpokladať, že spadne. Poukázal na znenie § 6 ods. 3 zákona o dráhach, na základe ktorého pokiaľ by žalobca predpokladal potencialitu pádu stromu, je oprávnený vyzvať vlastníka, aby ho odstránil. Uzavrelo sa to tak, že sa situácia bude riešiť počas výstavby R1. Okrem toho, nemôžu sa vykonávať zásahy tohto typu bez vedomosti žalobcu, a to z dôvodu potreby realizácie výluky. Pokiaľ by nastala situácia nutnosti odstránenia stromu, musí túto skutočnosť odkonzultovať so žalobcom a až následne pristúpiť k odstráneniu stromu. Intervenient preto uzavrel, že iniciatívne vyvinul snahu o preventívnu údržbu stromov v ochrannom pásme, nie je však oprávnený vykonať ju bez súčinnosti žalobcu. Na základe tohto intervenient navrhol zamietnuť žalobu v plnom rozsahu.

9. Na základe nesporných skutkových zistení a vykonaného dokazovania dospel súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 415, § 420 ods. 1, § 420 ods. 3, § 442 ods. 1, § 442 ods. 3 a konkludentne aj § 438 ods. 1 a § 439 Občianskeho zákonníka v platnom znení (ďalej aj „OZ“), ako aj s poukazom na § 6 ods.

2 zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení (ďalej aj „zákon o dráhach“) k nasledovným právnym záverom:

10. Na základe vyššie popísaného nesporného priebehu škodovej udalosti v konaní neboli sporné predpoklady zodpovednosti za škodu: a) protiprávne konanie (resp. opomenutie konania) spočívajúce v porušení všeobecnej a špeciálnej preventívnej povinnosti počínať si tak, aby nedošlo ku škode na majetku, konkrétne v tomto prípade ku škode na dopravnom prostriedku žalobcu. Nebola dodržaná preventívna povinnosť udržiavať pozemok a strom na ňom v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe; b) vznik škody na dopravnom prostriedku žalobcu - poškodeného a c) príčinná súvislosť medzi protiprávnym konaním (resp. opomenutím konania) a vznikom škody. Zavinenie za škodu sa predpokladá. Sporná nebola ani výška škody.

11. Pokiaľ ide o spornú otázku pasívnej vecnej legitímácie žalovaného, t.j. či zodpovedá za škodu, podľa názoru súdu prvej inštancie nesie žalovaný ako vlastník pozemku, na ktorom strom rástol a z ktorého spadol a spôsobil škodu žalobcovi, zodpovednosť za škodu v zmysle jasného znenia § 6 ods. 2 zákona o dráhach bez ohľadu na to, kto je správcom pozemku. Aj keby predmetný pozemok bol v správe intervenienta, nezabavuje to vlastníka pozemku povinnosťou dbať o to, aby nedošlo ku škodovej udalosti. Žalovaný ako vlastník pozemku aj napriek vyššie uvedenej obrane nepreukázal, že by bol sám vynaložil určité úsilie v súvislosti s udržiavaním pozemku a stromov rastúcich na ňom, aby neohrozil prevádzku dráhy a neobmedzil bezpečnosť a plynulosť železničnej dopravy. Na dôvažok, ako vyplýva aj zo samotnej Správy o uzatvorení ostatnej udalosti zo dňa 12.06.2018, číslo: 42/2018/TOZV, zo strany zamestnancov ŽSR nebolo zistené žiadne porušenie právnych predpisov a pravidiel, ani predpisov a noriem ŽSR. K ostatnej udalosti nedošlo z viny ľudského činiteľa. Občianskoprávna úprava zodpovednosti za škodu vychádza z princípu solidárnej zodpovednosti viacerých škodcov, t.zn. že poškodený si náhradu škody môže uplatniť od ktoréhokoľvek škodcu, alebo aj od všetkých škodcov, bez ohľadu na právny režim ich zodpovednosti. Každý zo škodcov je voči poškodenému povinný plniť náhradu škody v plnom rozsahu a nemá možnosť odmietnuť plnenie s poukazom na ostatných škodcov. Jednotliví škodcovia sa potom môžu medzi sebou vyrovnávať podľa ich podielu (účasti) na vzniknutej škode.

12. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie uzavrel, že nárok žalobcu na náhradu škody voči žalovanému je dôvodný v plnom rozsahu, preto žalobe v celom rozsahu vyhovel.

13. Taktiež s poukazom na § 517 ods. 1 a 2 OZ vyhovel žalobe aj ohľadne uplatneného úroku z omeškania, keďže tento si žalobca uplatnil odo dňa 26.10.2018, t.j. od nasledujúceho dňa po splatnosti dokladu č. XXXXXXXXXX, ktorý žalovaný žalobcovi neuhradil.

14. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol v zmysle § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku v platnom znení (ďalej aj „C. s. p.“), nakoľko žalobca mal plný úspech vo veci. Dodal, že o výške náhrady trov konania rozhodne po právoplatnosti (rozhodnutia) vo veci samej samostatným uznesením.

15. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Rozhodnutie súdu prvej inštancie označil za nesprávne z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. f) a h) C. s. p., t.j. z dôvodov, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

16. Žalovaný zopakoval svoju argumentáciu v konaní pred súdom prvej inštancie, že predmetný pozemok nadobudol do vlastníctva v roku 1992 v súlade so zákonom č. 306/1992 Zb., ktorým sa mení a dopĺňa zákon Slovenskej národnej rady č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, delimitáciou. Žalovaný nepožiadaval o vydanie lesného porastu s právom hospodárenia na predmetnom pozemku. Predmetný pozemok zostal po delimitácii v správe intervenienta, a to až do konca roka 2018, teda aj v čase vzniku škodovej udalosti. Uvedená skutočnosť bola potvrdená aj intervenientom. Žalobca bol o tomto stave upovedomený žalovaným ešte pred začatím súdneho konania, a to listom zo dňa 10.07.2018 a listom zo dňa 24.10.2019, s tým že ho výslovne upozornil na skutočnosť, že s nárokom na náhradu škody sa ma obrátiť na tento subjekt. V súlade s právnym poriadkom SR, najmä zákonom č. 326/2005 Z.z. o lesoch, bol v čase vzniku škodovej udalosti výlučne intervenient oprávnený parcelu S. č. XXX/X užívať, brať z nej

úžitky, ako aj plniť všetky práva a povinnosti spojené s vykonávaním správy uvedenej parcely, vrátane plnenia povinnosti užívateľa nehnuteľnosti vyplývajúcej mu z ust. § 6 ods. 2 zákona č. 513/2009 Z.z. o dráhach. Žalovaný, aj keď bol vlastníkom uvedenej parcely okrem oprávnenia disponovať (previesť) uvedenú parcelu na tretiu osobu, nedisponoval inými čiastkovými oprávneniami vlastníka nehnuteľnosti (držať, užívať, požívať) vo vzťahu k tejto parcele. Vzhľadom na špecifickosť právnej úpravy správy lesných pozemkov, nebol žalovaný, aj keď bol vlastníkom pozemku, oprávnený urobiť akýkoľvek úkon zasahujúci do správy vykonávanej intervenientom.

17. Podľa názoru žalovaného ustanovenie § 6 ods. 2 zákona o dráhach nerieši otázku zodpovedného subjektu za situácie, keď vlastníkom pozemku je zo zákona obmedzený vo výkone svojich vlastníckych práv tak, ako bol vo výkone týchto vlastníckych práv obmedzený žalovaný, ktorý nebol oprávnený urobiť akýkoľvek zásah do porastu na pozemku v jeho vlastníctve, vrátane „udržiavania pozemkov, stromov a krov na týchto pozemkoch“, ako to vyžaduje § 6 ods. 2 zákona o dráhach. Pokiaľ by žalovaný takýto zásah vykonal, dopúšťal by sa protiprávneho konania. Jediným oprávneným subjektom na vykonanie takéhoto udržiavacieho zásahu bol intervenient. Pre posúdenie zodpovednosti žalovaného za škodu je potrebné vyriešiť otázku, či žalovaný bol alebo nebol oprávnený odstrániť strom, ktorý spôsobil škodovú udalosť, a či teda porušil všeobecnú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 415 OZ a špecifickú prevenčnú povinnosť vyplývajúcu z ust. § 6 ods. 2 zákona o dráhach. Stanovisko k tejto otázke v rozhodnutí súdu prvej inštancie absentuje. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozsudku neuviedol, aké úsilie mal žalovaný ako vlastníkom pozemku pri vyššie uvedených obmedzeniach jeho vlastníckeho práva vynaložiť v súvislosti s udržiavaním pozemku a stromov rastúcich na ňom, aby neohrozil prevádzku dráhy a neobmedzil bezpečnosť a plynulosť železničnej dopravy.

18. Žalovaný dodal, že žalobca aj bez jeho oznámení, kto zodpovedá za správu predmetnej parcely mal už pred začatím súdneho konania o tom vedomosť, nakoľko z výpovede intervenienta v konaní pred súdom prvej inštancie vyplynulo, že medzi zamestnancami žalobcu a intervenienta prebehlo jednanie ohľadne potreby zásahu v tomto ochrannom pásme.

19. Žalovaný preto navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobu v celom rozsahu zamietol a priznal žalovanému voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania.

20. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného navrhol odvolaciemu súdu napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdiť a uplatniť si náhradu trov odvolacieho konania.

21. V prvom rade poukázal na to, že pojmy „správca“ a „užívateľ“ nie sú totožné. Žalovaný a intervenient sa do dnešného dňa nezhodli, či je intervenient správca alebo užívateľ, žalovaný tvrdí že intervenient je správca, no tento o sebe tvrdí, že je iba užívateľ.

22. Ďalej žalobca trval na tom, že tvrdenie žalovaného, že intervenient je správcom pozemku, nebolo v konaní preukázané, naopak toto tvrdenie bolo vyvrátené listom vlastníctva. Navyše tvrdenie žalovaného, že opakovane oznámil žalobcovi, a to listom zo dňa 10.07.2018 a listom zo dňa 24.10.2019, že s nárokom na náhradu škody sa má obrátiť na tento subjekt označil žalobca za zavádzajúce a nepravdivé. Poukázal na to, že žalovaný nerozlišuje subjekty Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. (spoločnosť vykonávajúcu osobnú prepravu) a spoločnosť ŽSR (spoločnosť vykonávajúcu správu železničnej infraštruktúry vo vlastníctve štátu, teda dráh). List zo dňa 10.07.2018 smeroval na ŽSR a až list zo dňa 24.10.2019 smeroval správne na žalobcu, ale v texte žalovaný iba oznamuje, že vracia faktúru a že žalovaný nemá zodpovednosť za spôsobenú škodu, pričom v prílohe listu nebol žiaden doklad o tom, kto zodpovedá za túto škodu, resp. ktorý by potvrdzoval tvrdenia žalovaného. Potvrdenie Lesov SR, š. p. o užívaní pozemku (nie o jeho správe) intervenientom predložil žalovaný až ako prílohu k odporu proti platobnému rozkazu v tomto konaní. Toto potvrdenie však neobsahovalo právny titul, na základe ktorého by bolo preukázané tvrdenie o užívaní uvedenej parcely. Žalobca - Železničná spoločnosť Slovensko, a.s. a intervenient nikdy nevedli jednania ohľadom zásahu v ochrannom pásme dráh týkajúce sa padajúcich stromov z parciel žalovaného a intervenienta, ktoré sú v kompetencii iného subjektu, a to ŽSR. To, že intervenient na pojednávaní uviedol, že viedol nejaké rozhovory so ŽSR ohľadom ochranného pásma nemá žiaden vplyv na uvedené konanie a na nárok žalobcu v tomto konaní.

23. Podporne mal žalobca za to, že zákonnú zodpovednosť žalovaného ako vlastníka nehnuteľnosti za škodu spôsobenú neplnením povinnosti užívať a spravovať svoj majetok tak, aby jeho stav nespôsobil

škodu inému, nie je možné vylúčiť ani vtedy, ak by prichádzala do úvahy aj zodpovednosť iného subjektu. Povinnosti vlastníka nehnuteľnosti sú nie len výslovne v zákone uvedené - povinnosť udržiavať nehnuteľnosť, ale aj iné ďalšie povinnosti, ktoré zákon ukladá každému vlastníkovi, a to vo vzťahu k všetkým subjektom.

24. Žalobca uzavrel, že zodpovednosť žalovaného za spôsobenú škodu je dostatočne preukázaná. Ak by si vlastníak pozemku splnil svoje zákonné povinnosti, ku škode na majetku žalobcu by nebolo došlo.

25. Žalovaný v odvolacej replike uviedol, že už v rámci prvoinštančného konania preukázal, že na výzvu žalobcu na náhradu škody, uplatnenú listom žalobcu č.j. 42/2018/TO ZV doručenú žalovanému dňa 09.07.2018 reagoval listom č.j. 325/2018 zo dňa 10.07.2018 a citujúc z neho oznámil, že záležitosť je potrebné riešiť so správcom a užívateľom pozemku a lesného porastu. Žalovaný teda už na druhý deň po doručení výzvy žalobcu, reagoval na túto výzvu, kde mu jasne a zrozumiteľne uviedol, kto vykonáva správu predmetnej parcely a na koho sa má obrátiť s náhradou škody. Pokiaľ žalobca tvrdí, že takýmto listom nedisponuje, zrejme sa jedná len o účelové tvrdenia žalobcu, alebo žalobca „stratil“ tento list a preto si škodu neuplatnil voči Lesom SR, š. p., o. z. N., ale vystavil faktúru na náhradu škody žalovanému. Žalovaný uvedenú faktúru žalobcovi vrátil listom zo dňa 24.10.2019, pričom v tomto liste poukazuje na svoj list zo dňa 10.07.2018 a opätovne tento list žalobcovi zasiela. Nie je zrejmé, prečo žalobca rozporuje túto skutočnosť, keď na pojednávaní dňa 17.06.2020 potvrdil doručenie tohto listu.

26. K námietke žalobcu, že na liste vlastníctva, na ktorom je parcela zapísaná nie je zapísané právo užívania pozemku intervenientom, preto si uplatnil právo na náhradu škody voči vlastníkovi parcely žalovaný uviedol, že zabezpečenie vykonania takéhoto zápisu nie je povinnosťou vlastníka parcely. Žalobca však o užívaní parcely tretím subjektom, o titule a charaktere tohto užívania žalobcu bezodkladne informoval.

27. Žalovaný preto trval na tom, že neporušil žiadnu so svojich povinností, a teda vzniknutú škodu nezavinil. Nie je teda zodpovedný za škodu vzniknutú žalobcovi.

28. Žalobca v odvolacej duplike v podstate zopakoval svoju argumentáciu uvedenú vo vyjadrení k odvolaniu.

29. Krajský súd funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní žalovaného podľa § 34 C. s. p. po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C. s. p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C. s. p., z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C. s. p. a mimo nich v rozsahu väd týkajúcich sa procesných podmienok, ktoré vady nezistil, dospel k názoru, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny a je potrebné ho podľa § 387 ods. 1, 2 C. s. p. potvrdiť. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na toto v celom rozsahu poukazuje a na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku reagujúc na odvolacie dôvody žalobcu udáva, že súd prvej inštancie vec správne právne posúdil.

30. Na úvod odvolací súd uvádza, že v obsahu odvolania nevzhladol odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. f) C. s. p., t. j. súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Odvolanie žalovaného podľa obsahu napáda len nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie - vyriešenie otázky pasívnej vecnej legitímácie vyplývajúcej z hmotného práva, ktorá je otázkou právnou, neuvádza, ktoré skutkové zistenia súdu prvej inštancie sú nesprávne, preto má odvolací súd za to, že tento odvolací dôvod v skutočnosti v odvolaní nie je daný. Rovnaký názor zastávajú aj autori Veľkého komentára k Civilnému sporovému poriadku: „Odvolanie musí byť niektorou (prípadne viacerými) z uvedených väd odôvodnené (§ 363), čo znamená, že nestačí formálne citovať v zákone uvedený dôvod, ale je potrebné ho identifikovať, t. j. v akom konkrétnom pochybení (vade, skutočnosti) odvolateľ vidí naplnenie odvolacieho dôvodu.“ (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: CH.Beck, 2016, s. 1237). Taktiež v zmysle uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 90/2019 z 05.11.2019 iba uvedenie všeobecných odvolacích dôvodov v odvolaní nie je postačujúce na to, aby odvolací súd mohol o odvolaní rozhodnúť vecným preskúmaním správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie z hľadiska uplatnených odvolacích dôvodov.

31. K odvolaciemu dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) C. s. p. odvolací súd uvádza nasledovné:

32. Z vyjadrení žalovaného ani intervenienta nie je zrejmé, z čoho vyvodzujú právo správy, resp. užívania pozemku intervenientom - Lesmi SR, štátny podnik. V prvom rade pozemok, na ktorom strom, ktorý spôsobil škodu rástol a z ktorého spadol na železničnú trať, bol v čase škodovej udalosti a je aj v súčasnosti evidovaný na liste vlastníctva ako ovocný sad, nie ako lesný pozemok. Ak pozemok v skutočnosti spĺňa zákonnú definíciu lesného pozemku (§ 3 ods. 1 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení účinnom do 30.06.2018), je namieste postup podľa § 3 ods. 2 zákona o lesoch, podľa ktorých ak ide o nesúlad druhu pozemku podľa údajov katastra nehnuteľností a skutočného stavu, rozhoduje o tom, či pozemok je, alebo nie je lesným pozemkom podľa odseku 1 orgán štátnej správy lesného hospodárstva, ktorý zároveň, na základe zistenia druhu pozemku v teréne, určí v rozhodnutí skutočný druh pozemku. Nie je celkom na mieste tvrdenie žalovaného, že do tohto procesu nemohol ako vlastník vstúpiť, ale len správca, pretože podľa § 3 ods. 3 písm. a) zákona o lesoch orgán štátnej správy lesného hospodárstva môže so súhlasom vlastníka alebo správcu za lesné pozemky vyhlásiť pozemky okrem poľnohospodárskej pôdy, ktoré sú porastené lesnými drevinami a plnia funkcie lesov, t.j. aj vlastník mohol udeliť súhlas na zmenu evidencie druhu pozemku, resp. vyvinúť v tomto smere iniciatívu. Následne v zmysle § 3 ods. 4 zákona o lesoch by mal orgán štátnej správy lesného hospodárstva povinnosť rozhodnúť o tom, že parcela je lesným pozemkom spolu s geometrickým plánom alebo kópiou katastrálnej mapy, ak ide o celú parcelu, predložiť príslušnému orgánu štátnej správy na úseku katastra nehnuteľností, čo by sa následne premietlo na liste vlastníctva k dotknutej parcele.

33. Pri pripustení záveru, že napriek údaju o druhu pozemku v katastri nehnuteľností tento v skutočnosti je lesným pozemkom (resp. ním bol v čase škodovej udalosti), nie je zrejmé, na základe akého právneho titulu mal byť intervenient správcou lesného pozemku. Zo zákona č. 100/1977 Zb. o hospodárení v lesoch a štátnej správe lesného hospodárstva účinného v čase delimitácie vyplýva, že správu lesných pozemkov, aj to len vo vlastníctve štátu vykonával Slovenský lesný pozemkový fond (§ 15). Taktiež z § 50 ods. 3 zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch, ktorým bol zrušený zákon č. 100/1977 Zb. vyplýva, že Lesy SR, š.p. vykonávajú správu lesných pozemkov, ktoré sú vo vlastníctve štátu (nie obcí). Z uvedenej právnej úpravy teda postavenie Lesov SR, š. p. ako správcu lesných pozemkov vo vlastníctve obcí nevyplýva.

34. Ďalej nie je zrejmé, z čoho intervenient odvodzuje zákonný nájomný vzťah medzi vlastníkom pozemku - obcou a ním. Intervenient ani žalovaný nekonkretizovali, z akého ustanovenia akého zákona má tento nájomný vzťah vyplývať. Ani v zákone č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, v zákone č. 100/1977 Zb. účinných v čase delimitácie, ani v zákone o lesoch nie je zmienka o tom, že by po delimitácii lesných pozemkov (prechode z majetku štátu do majetku obcí) musela obec požiadať o vydanie lesného porastu s právom hospodárenia na lesnom pozemku, aby ho mohla užívať. Naopak z ust. § 15a a 15b zákona o majetku obcí vyplýva, že s lesnou pôdou prešli do vlastníctva obcí aj lesné porasty nachádzajúce sa na tejto pôde a obec bola povinná umožniť doterajšiemu užívateľovi, ktorý s nimi hospodáril užívať ich bez náhrady len do 1. októbra 1992, ak nedošlo medzi obcou a doterajším užívateľom k inej dohode. Prípadné zákonné právo užívania lesných pozemkov, ktoré prešli do vlastníctva obce, by mal teda iný subjekt ako obec len do 01.10.1992. Samotné strohé potvrdenie intervenienta, že lesné porasty na parcele S.. XXX/X, v k. ú. X. boli do konca roka 2018 v jeho užívaní bez preukázania právneho titulu užívania, resp. s poukazom na zákonný nájomný vzťah, bez jeho bližšej konkretizácie, nie je postačujúce na preukázanie práva užívania.

35. V konaní pred súdom prvej inštancie nebolo preto relevantne preukázané právne postavenie intervenienta ako správu, resp. užívateľa predmetného pozemku.

36. Podporne odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie uvádza, že ak by aj z niečoho takéto právne postavenie intervenienta vyplývalo, z gramatického výkladu ust. § 6 ods. 2 veta prvá zákona o dráhach vyplýva, že vlastníci a užívatelia nehnuteľností v ochrannom pásme dráhy sú povinní udržiavať pozemky a stromy a kry na nich...v takom stave a užívať ich takým spôsobom, aby neohrozili prevádzku dráhy a jej súčastí, ani neobmedzili bezpečnosť a plynulosť dopravy na dráhe. V nadväznosti na to, prevádzkovateľ dráhy (ktorým nie je žalobca, ale ŽSR) je v zmysle § 6 ods. 3 zákona o dráhach oprávnený vyzvať vlastníka alebo užívateľa nehnuteľnosti...v ochrannom pásme, aby v určenej lehote odstránil stromy a kry... Teda prevádzkovateľ dráhy si môže vybrať, či na splnenie prevenčnej povinnosti vyzve vlastníka alebo užívateľa nehnuteľnosti (pozemku), ten je povinný v zmysle § 6 ods. 4 zákona o dráhach výzvu uposlúchnuť, t.j. splniť si prevenčnú povinnosť, a ak tak neučiní ani po uložení tejto povinnosti špeciálnym stavebným úradom, alebo ak sa vyžaduje rýchla údržba pozemkov, môže aj poverení zamestnanci

prevádzkovateľa dráhy vstúpiť na nehnuteľnosť a vykonať nevyhnutnú údržbu na náklady vlastníka alebo užívateľa nehnuteľnosti (§ 6 ods. 4 až 7 zákona o dráhach). Z ust. § 6 zákona o dráhach v spojení s § 438 ods. 1 OZ, podľa ktorého ak škodu spôsobí viac škodcov, zodpovedajú za ňu spoločne a nerozdielne (škodu spôsobili aj vlastník aj prípadný užívateľ pozemku, pretože ani jeden z nich si nesplnil prevenčnú povinnosť uloženú obom ustanovením § 6 zákona o dráhach) teda vyplýva solidárna zodpovednosť vlastníka a užívateľa nehnuteľnosti (pozemku). Preto si poškodený žalobca (keďže ku škode došlo na dopravnom prostriedku v jeho vlastníctve) mohol vybrať, voči ktorému zo subjektov zodpovedných za škodu (vlastníkovi alebo užívateľovi) si uplatní právo na náhradu škody, prípadne si vybrať nemusel a mohol ho uplatniť voči obom. Uvedené vyplýva z ust. § 511 ods. 1 OZ, na ktoré poukázal už v konaní pred súdom prvej inštancie žalobca a podľa ktorého ak právnym predpisom alebo rozhodnutím súdu je ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté alebo ak to vyplýva z povahy plnenia, že viac dlžníkov má tomu istému veriteľovi splniť dlh spoločne a nerozdielne, je veriteľ oprávnený požadovať plnenie od ktoréhokoľvek z nich. Ak dlh splní jeden dlžník, povinnosť ostatných zanikne.

37. Pre právne posúdenie tejto veci je preto nepodstatné, či a kedy sa žalobca dozvedel o prípadnom ďalšom subjekte zodpovednom za škodu. Len pre úplnosť odvolací súd uvádza, že žalobca o oboch oznámeniach žalovaného, že podľa jeho názoru je zodpovedným za škodu intervenient, aj keď žalobcovi obe neboli adresované (prvé z 10.07.2018 bolo adresované ŽSR, ktoré zaslali obci správu o škodovej udalosti) musel vedieť už pred podaním žaloby, nakoľko obe oznámenia tvoria jej prílohy (viď č. I. 16 - 18 a 23 spisu).

38. Pokiaľ žalovaný argumentuje tým, že naňho sa špecifická prevenčná povinnosť stanovená v § 6 ods. 2 zákona o dráhach nevzťahuje, pretože je obmedzený vo vlastníckom práve tým, že nemôže pozemok držať, užívať, požívať jeho plody a úžitky, pretože tieto dielčie oprávnenia vykonáva užívateľ - intervenient, k tomu odvolací súd uvádza, že žalovaný ani intervenient neuviedli, z čoho v dôsledku obhospodarovania lesného pozemku nájomcom vyplýva vylúčenie prevenčnej povinnosti prenajímateľa - žalovaného. Pokiaľ neexistuje osobitná dohoda, či právna úprava, vzťahuje sa aj na nájom pozemkov všeobecný súkromnoprávny predpis - Občiansky zákonník. Ten napr. v ust. § 664 stanovuje, že prenajímateľ (vlastník) je povinný prenechať prenajatú vec nájomcovi (užívateľovi) v stave spôsobilom na dohodnuté užívanie, alebo ak sa spôsob užívania nedohodol, obvyklé užívanie, a v tomto stave ju na svoje náklady udržiavať. Ten, kto má vec na svoje náklady udržiavať v stave spôsobilom na užívanie je teda prenajímateľ. Taktiež z ustanovenia § 668 OZ vyplýva, že na základe notifikačnej povinnosti nájomcu je prenajímateľ povinný vykonať prípadné opravy veci a nájomca je povinný znášať obmedzenie v užívaní prenajatej veci v rozsahu potrebnom na vykonanie opráv a udržiavanie veci. Z ust. § 669 OZ zas vyplýva, že iba v prípade nesplnenia si povinnosti opráv zo strany prenajímateľa môže tieto vykonať sám nájomca, aj to len so súhlasom prenajímateľa, alebo ak prenajímateľ bez zbytočného odkladu opravu neobstaral, hoci sa mu oznámila jej potreba a náklady s tým spojené je prenajímateľ povinný nájomcovi uhradiť. Z uvedených ustanovení teda vyplýva, že ani prípadný nájomný vzťah medzi prenajímateľom (vlastníkom) veci (pozemku) a nájomcom (užívateľom za odplatu) nezbavuje vlastníka prevenčnej povinnosti podľa § 6 ods. 2 zákona o dráhach, keďže udržiavať pozemok v stave spôsobilom na užívanie je naďalej povinný vlastník pozemku. Samotný intervenient v konaní tvrdil, že medzi ním a žalovaným existuje zákonný nájomný vzťah, nemali medzi sebou teda dohodu upravujúcu odchýlne od Občianskeho zákonníka práva a povinnosti účastníkov nájomného vzťahu. Zákon o lesoch účinný v čase škodovej udalosti neobsahoval osobitné ustanovenia o nájme lesného pozemku vo vlastníctve obce, tieto týkajúce sa nájmu lesných pozemkov nielen vo vlastníctve obcí ale všeobecne boli zavedené do zákona o lesoch (§ 51a) až novelou účinnou od 01.07.2019 - zákonom č. 158/2019 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Ust. § 51a zákona o lesoch pritom v otázkach ním osobitne neupravených taktiež odkazuje na všeobecnú právnu úpravu nájmu obsiahnutú v Občianskom zákonníku.

39. Odvolací súd v zmysle § 379 písm. a) C. s. p. preskúmal aj od I. výroku vo veci samej závislý II. výrok rozsudku súdu prvej inštancie o nároku na náhradu trov konania. Súd prvej inštancie rozhodol v rozsudku o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu strán sporu vo veci v zmysle § 255 ods. 1 C. s. p., nakoľko žalobca mal plný úspech vo veci. Tento výrok je vykonateľný, pretože ním bola uložená aj povinnosť a lehota na plnenie. Preto aj tento výrok odvolací súd ako vecne správny potvrdil.

40. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 C. s. p. v spojení s § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C. s. p. tak, že žalobcovi priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %, pretože aj v odvolacom konaní bol plne úspešný žalobca, keďže odvolanie žalovaného nie je dôvodné. Aj o výške náhrady trov odvolacieho konania rozhodne v zmysle § 262 ods. 2 C. s. p. súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník, z toho dôvodu určil aj odvolací súd začiatok lehoty na plnenie podľa § 232 ods. 2 C. s. p. od právoplatnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania.

41. Nakoľko úspech intervenienta je závislý od úspechu strany sporu, ktorú v konaní podporuje, rovnako ako žalovaný ani on nemá nárok na náhradu trov konania. Nakoľko si však žalobca voči nemu žalobou nárok na náhradu škody ako voči strane sporu neuplatnil a intervenient so žalovaným v tomto prípade tvorí nanajvýš prípadné samostatné spoločenstvo z dôvodu uvedeného vyššie (prípadná solidárna zodpovednosť za škodu), nemožno mu uložiť povinnosť na náhradu trov konania žalobcu.

42. Na záver odvolací súd uvádza, že bude úlohou súdu prvej inštancie opravným uznesením v zmysle § 224 C. s. p. opraviť zrejmu nesprávnosť uvedenú pri vyhlásení a písomnom vyhotovení v I. výroku rozsudku súdu prvej inštancie - nesprávne uvedenú výšku sumy istiny (942,- Eur), z ktorej bol priznaný úrok z omeškania, pretože z odôvodnenia napadnutého rozsudku (najmä bodov 42. a 46.), vyplýva, že súd prvej inštancie vyhovel žalobe v celom rozsahu, pričom žalobou si žalobca uplatnil istinu 942,65 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne z istiny, t.j. zo sumy 942,65 Eur od 26.10.2019 do zaplatenia.

43. Rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C. s. p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v § 421 odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C. s. p. (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C. s. p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C. s. p.); na určenie výšky

minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.).

Dovolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 C. s. p.).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C. s. p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súde je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súde je určené,
  - b) kto ho robí,
  - c) ktorej veci sa týka,
  - d) čo sa ním sleduje a
  - e) podpis
- (§ 127 ods. 1 C. s. p.).

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 C. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.).

Strany sporu majú možnosť zvoliť si advokáta alebo obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou o poskytnutie právnej pomoci (§ 160 ods. 2 C. s. p.). Žiadateľ, u ktorého hrozí nebezpečenstvo zmeškania lehoty, môže zároveň so žiadosťou požiadať centrum o predbežné poskytnutie právnej pomoci (§ 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Ak neboli splnené podmienky podľa § 429 C. s. p., resp. dovolanie má vady podľa § 429 C. s. p. napriek riadnemu poučeniu dovolateľa o povinnosti podľa § 429 C. s. p. v odvolacom konaní, resp. napriek

výzve súdu prvej inštancie adresovanej dovolateľovi na odstránenie väd a jeho poučení o následkoch neodstránenia väd dovolania, dovolací súd dovolanie odmietne (§ 447 písm. e) C. s. p. v spojení s § 436 ods. 1 C. s. p.).